

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Узп 129/2023
11.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Зорана Хацића, чланова већа, са саветником Мирелом Костадиновић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из Босне и Херцеговине, ..., коју заступа пуномоћник Милош Каралејић, адвокат из ..., за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда 28 У 19777/22 од 16.03.2023. године, са противном странком Министарством финансија Републике Србије, Управом за јавни дуг, у предмету неисплаћене девизне штедње, у нејавној седници већа одржаној дана 11.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоце захтева за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаном пресудом, одбијена је тужба подносиоце захтева поднета против решења Министарства финансија Републике Србије, Управе за јавни дуг број 401-10148/2022-001 од 01.04.2022. године, којим је одбачена пријава потраживања коју је поднела АА из ..., Босна и Херцеговина, заведена под бројем 401-10148/2022-001, као неблагоприятна.

У захтеву за преиспитивање побиијане пресуде подносиоцека понавља наводе тужбе да је пре распада СФРЈ уложила девизна средства код Филијале „Инвестбанке“ А.Д. са седиштем у Београду, Република Србија и да јој до данас није омогућена исплата уложених средстава. Наводи да су побиијана пресуда и оспорено решење донети са позивом на Закон о утврђивању и реализацији потраживања грађана у поступку приватизације („Сл. новине БиХ“, бр. 27/97...86/15), који је донет од стране Федерације БиХ, а чије су одредбе чл. 3, 7, 11. и 18. одлуком Уставног суда Федерације БиХ оцењене као неуставне. Указује на одредбе чл. 4. и 9. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља и с тим у вези чл. 58. и 86. Устава РС који јемче право на мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона и право на

приватну својину и њену равноправност са осталим облицима својине. Наводи да није дала никакав пристанак на пренос штедног улога и да се не ради о преносу средстава, већ евидентирању девизних штедиша и улога како би се сачували подаци. Указује на пресуду Европског суда за људска права донету у предмету Алишић и др. против Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије, Словеније и бивше Југословенске републике Македоније. Позива се и на одредбу члана 1. став 4. Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње („Сл. гласник БиХ“, бр. 28/06), те поставља питање зашто би ентитет у БиХ, и то Федерација БиХ, преузела обавезе банке за коју је одговорна Република Србија. Истиче да је Управни суд у својој одлуци навео да је првостепени орган применио Закон о утврђивању и реализацији потраживања грађана у поступку приватизације са изменама и допунама, притом не узимајући у обзир и све остале прописе и чињенице које је морао применити и ценити приликом одлучивања, а свакако и образложити у одлуци. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине, а тражи и накнаду трошкова поступка.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд захтев одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Врховни суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилно је одлучио тужени орган када је, на основу члана 16. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ одбацио пријаву тужиле као неблаговремену, дајући за своју одлуку довољно разлога које као правилне и на закону засноване прихвата и овај суд, а код неспорно утврђеног да је пријава потраживања поднета дана 14.03.2022. године. Управни суд је ценио наводе тужбе али је нашао да су без утицаја на другачију оцену суда о законитости оспореног решења, имајући у виду императивну одредбу члана 11. став 2. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, којом су прописане последице пропуштања рока у коме је пријаву потраживања требало поднети.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни суд је нашао да је донета без повреда правила поступка и уз правилну примену закона. Побијаном пресудом су оцењена сва питања и околности које су могле бити од утицаја на законитост оспорене одлуке и за ту оцену су дати довољни и јасни разлози које прихвата и овај суд.

Одредбом члана 10. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“, бр. 108/16, 113/17 и 52/19), прописано је: да ће ради утврђивања права из члана 9. овог закона, Управа објавити позив за пријаву потраживања по основу девизне штедње у „Службеном гласнику Републике Србије“ и у по једном високотиражном дневном листу који се дистрибуира на целој територији бивше републике СФРЈ (став 1); да ће се позив из става 1. овог члана објавити и на званичним интернет презентацијама Министарства финансија, Управе, Агенције за осигурање депозита и Народне банке Србије (став 2).

Одредбом члана 11. истог закона прописано је да се пријава потраживања може поднети у року од две године од дана објављивања позива у дневном листу који се дистрибуира на целој територији бивше републике СФРЈ из члана 10. став 1. овог закона

(став 1), а да се по истеку рока из става 1. овог члана губи право на потраживање по основу неисплаћене девизне штедње из члана 1. овог закона (став 2).

Према одредби члана 16. став 2. истог закона, Управа одбацује пријаву потраживања, између осталог, и ако је пријава неблаговремена.

Имајући у виду да је рок за подношење пријаве потраживања почео да тече објављивањем позива за пријаву потраживања дана 23.02.2017. године и да је, сагласно цитираном члану 11. став 1. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, овај рок истекао након две године, дана 23.02.2019. године, а тужилца је пријаву потраживања поднела 14.03.2022. године, Врховни суд је нашао да је правилна оцена туженог органа и Управног суда да је пријава потраживања тужилце неблаговремена.

По налажењу Врховног суда, наводи захтева који се односе на примену материјалног права нису од значаја за одлучивање, с обзиром на то да је пријава потраживања одбачена као неблаговремена, па у конкретном случају нису биле, нити су могле бити примењене одредбе материјалног права на које се указује у захтеву.

Сагласно изложеном, Врховни суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде.

Како је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, Врховни суд је, на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима сходном применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ
дана 11.07.2023. године, Узп 129/2023

Записничар,
Мирела Костадиновић, с.р.

Председник већа – судија,
Јелена Ивановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић